Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

65.94

Sletten Havn

Sletten Havn 125 år

1879 - 2004

Alle sejl er sat en stille morgen på Sletten omkring 1905.

Det er i år 125 år siden, at Sletten Havn blev taget i brug.
Jubilæet fejres med en stor havnefest på traditionel maner den 30. og 31. juli samt 1. august

Lidt havnehistorie.

Behovet for en havn ved Sletten havde været påtrængende gennem længere tid, så det var mange og besværlige anstrengelser, man lagde bag sig den forårsdag i 1879, hvor man begyndte nedramningen af molernes pæleindfatning.

Hovedentreprisen var blevet overdraget tømrermester P. Ohm fra Skovshoved. Han havde en vis erfaring fra havnebyggeriet der. Smedemester Reimers i Nivaa leverede alle nødvendige jernbeslag. Men det tunge arbejde, med stenfyldet og udlægningen af skvalpesten til sikring af molerne mod søen, blev udført af fiskerne selv. Hver voksen fisker på Sletten ydede et vist antal *hovdage* på havneanlægget.

Inden det var kommet så vidt, at der kunne tages fat på anlægsarbejdet, var der gået adskillige år med skriverier frem og tilbage, med andragender, tilladelser og lån. I denne forbindelse var det, at godsejer Johannes Hage på Nivaagaard ydede fiskerne en meget stor hjælp.

Johannes Hage var dengang lige tiltrådt som folketingsmand for partiet Højre og var især optaget af at hjælpe fiskerierhvervet i det nordsjællandske område. Johannes Hage lod sig vælge til formand for den foreløbige havnekomité for Sletten Havn. Efter havneanlæggets afslutning fortsatte han en årrække som formand fro havnens bestyrelse.

Fiskerne fik også direkte praktisk hjælp fra mange sider. Der blev kørt adskillige læs sten fra omegnens gamle markdiger til opfyld i molerne, og en del bønder tilbød gratis kørsel.

I årene før havneanlægget kom i gang, blev der samlet ind blandt fiskerfamilierne på Sletten. Det kan ikke have været de store summer, der kom ind ad den vej, men det gjorde indtryk på myndighederne.

Havnen kom i første omgang til at koste hen imod 35.000,- kroner. Anlægget var fra begyndelsen blevet anslået til at skulle koste omkring 32.000 kroner. Af det anslåede beløb havde havnekommitéen selv indsamlet 8.500 kroner. Dertil fik man tilbudt et statslån på 15.000 kroner under forudsætning af, at komitéen kunne garantere, at den selv ville kunne udrede det manglende beløb på 8.500 kroner.
Så måtte Johannes Hage i gang igen. En aftale med Øresundsselskabet om besejling af havnen gav 1.000 kroner, et bidrag fra det Classenske Fidekomis gav 2.000 kroner, og så fik man etableret en kassekredit på de resterende 5.000 kroner.

Nordre mole med den „nye" træindfatning. Postkort omkring 1903.

Et arbejde af dette omfang måtte have et overordnet tilsyn fra myndighedernes side. Dette blev varetaget af amtsvejinspektør Mørck.

Havnen blev indviet ved en storstilet fest, der blev afholdt søndag den 6. juli på fisker og husmand Peder Madsen Pedersens græsmark sydligt i byen. Festen blev et tilløbsstykke uden lige og blev så indbringende for havnen, at man skyndte sig at arrangere en fest til søndag den 27. juli samme år. Den følgende fest blev efter overskuddet at dømme en endnu større succes.

Disse fester er siden hen jævnligt blevet fulgt op som sommerens store begivenhed på Sletten. De første år som skovfester i Laveskov og siden på havnepladsen som havnefester. Det er først i begyndelsen af 1960erne, at havnens indtægter på lystsejlerne har gjort indtægterne fra havnefesterne overflødige for havnens økonomi.

Anlægget af havnen er hel klart den største begivenhed, der nogen sinde er overgået lejet. Før havnen blev anlagt, måtte fiskerne hale deres både på land i læ af vaserne - de stenrækker ud fra kysten, hvoraf der endnu er en del tilbage sydligt i byen. Havnen blev byens centrum, som vasen ved Søren Mikkelstadet før havde været det.

Kampen mod naturkræfterne skulle snart vise sig at være næsten lige så hård som kampen med myndighederne.

Allerede 20 år efter anlæggelsen var moleindfatningen så medtaget af angreb fra pæleorm, at stenfyldet truede med at forskubbe sig ud i havnebassinet. Der blev så rammet en ny træindfatning uden på den gamle.

Nogle år senere blev molehovedet på søndermole forlænget i et forsøg på at modvirke den stadige tilsanding.

Isvintre er knapt nok noget folk husker i dag, men dengang i begyndelsen af forrige århundrede var vintrene særlig strenge og isskruningerne sled hårdt på havnen.

Den første indvendige reparation af havnen kom til at holde i hen ved 20 år, så var den gal igen. Larver og biller fra en russisk coaster havde angrebet træværket.

Ved denne istandsættelse, der holdt på fra 1919 til 1921, støbte fiskerne selv betonpiller, som siden blev rammet ned langs molerne. Dette arbejde kom til at holde op til vore dage. Men der kom mange andre besværligheder ved havnens vedligeholdelse. Senest er tilsanding søgt afhjulpet med sandfangeren, som blev udlagt fra søndermole i midten af 1990erne.

I det sidste par år har man kunne følge arbejdet med etableringen af den sidste nye moleindfatning i asobétræ og beton.

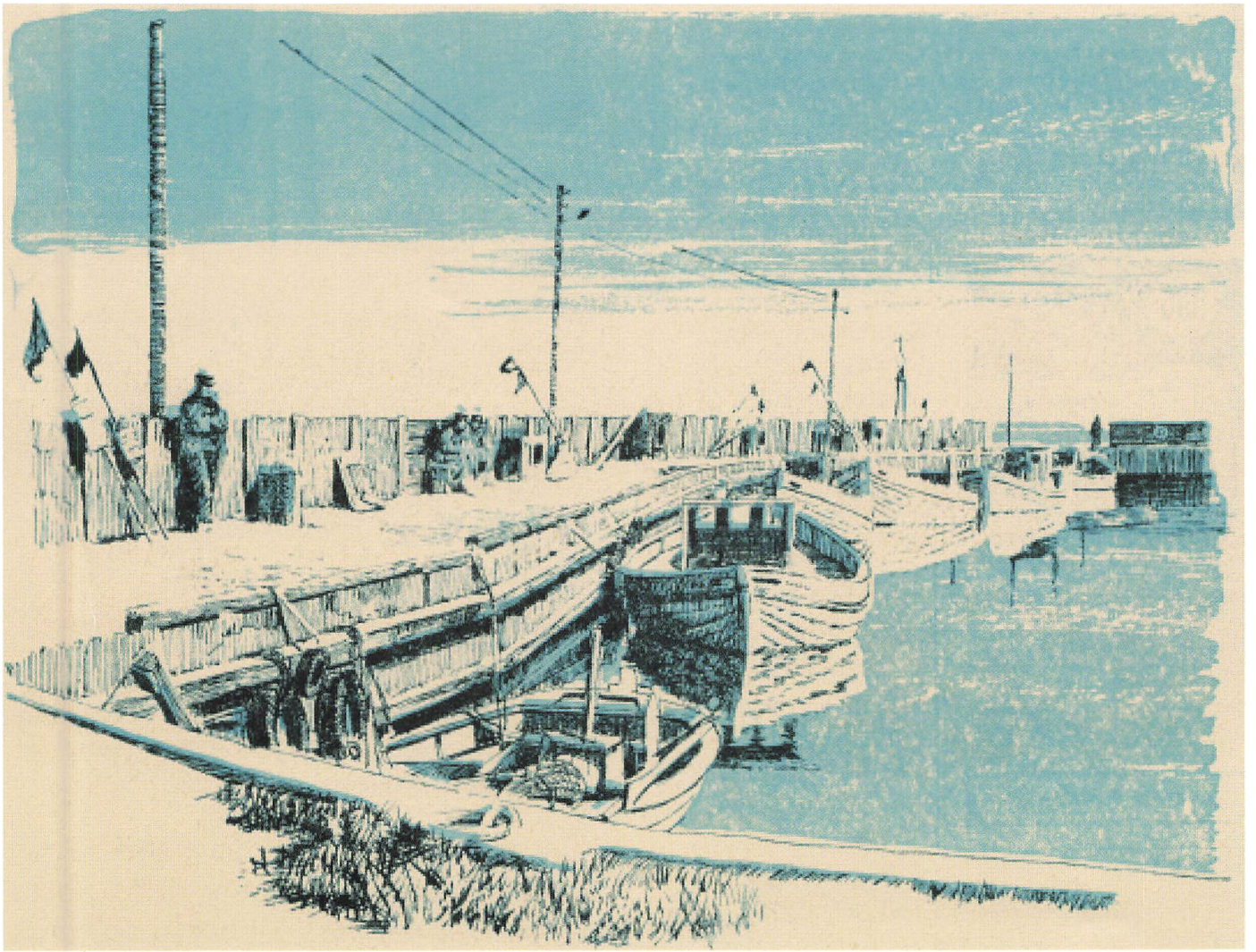

Lunende forårsvejr. Sigurd Christensen. - Bragt i Frb. amts Avis 1965. - Lokal-historisk Arkiv.

Indtil omkring 1960 var det endnu fiskernes både der fyldte mest i havnen. Udsnit af postkort.

Havnestemning omkring 1970.
Fra venstre: Anders Karl Rasmussen - Kristian Larsen, Bette Fa'en og Jens Charles Petersen, Den hvide Lux.

Gennem årene er der kommet og gået mange mennesker på Sletten Havn. Her skal nævnes nogle af dem, der huskes for deres virke som havnefogeder og bestyrelsesformænd.

Formænd for havnebestyrelsen:

1880 - 1902	Johannes Hage Nivaagard.
1902 - 1920	Ferdinand Svendsen.
1920 - 1940	Hans Laurits Petersen, *Hans Lassen.*
1941 - 1952	Peter Søren Petersen, *Pe'r Søren.*
1952 - 1965	Svend Møller.
1965 - 1966	Erik Møller.
1966 - 1972	Aage Larsen, *Månen.*
1972 - 1981	Kaj Lund Magnussen.
1981 - 1987	Peter Møller.
1987 - 1999	Kaj Lund Magnussen.
1999 -	Peter Birch, *Skipper.*

Havnefogeder:

1881 -	Peter Madsen Pedersen, *Pe' Mads.*
uvist.	Jens Rasmus Jensen, *Store Jens.*
1933 - 1948	Hans Christian Pedersen, *Christian Bådebygger.*
1948 - 1954	Peter Søren Petersen, *Pe'r Søren.*
1954 - 1955	Jørgen Sigfred Jensen, *Sorte Valde.*
1955 - 1959	Peter Hansen, *Peter Skæg.*
1959 - 1961	Ejnar Petersen, *Spurven.*
1961 - 1966	Jens Charles Petersen, *Den hvide Lux.*
1966 - 1970	Jørgen Sigfred Jensen, *Sorte Valde.*
1970 -	Erik S. Petersen, *Dullemar.*
2000 -	Jørgen Kruse.

Sletten Havn vil også i fremtiden være et godt rekreativt sted.

Når vi ser tilbage på de ændringer, der igennem årene er sket på Sletten Havn, kan det være interessant at give et bud på, hvorledes Sletten Havn kan tænkes at se ud om 25 år.

Livet på havnen kan deles op i flere forskellige gruppers aktiviteter:

- erhvervsfiskerne
- fritidsfiskerne
- lystsejlads med motor og sejl
- handel og service

Erhvervsfiskeriet vil også fortsætte i fremtiden, men det afhænger selvfølgelig af den styring, som kommer udefra i form af kvoter, fiskedage og mindstepriser.

Fritidsfiskeriet vil fremover være en aktivitet, som vil præge havnen, fordi mange - dels mens de er i arbejde dels som pensionister - har lyst og kræfter til at tage på Sundet for at få en berigende oplevelse og samtidig opleve et velfungerende kammeratskab og foreningsliv på havnen, hvilket giver god livskvalitet.

På samme måde vil lystsejlads også fremover præge havnen med unge mennesker, der skal lære at sejle og voksne, der nyder Sundet og livet på havnen. Bådeklubben er allerede i dag blevet et naturligt åndehul for mange, og oplevelsen af et godt klubliv med godt kammeratskab vil uden tvivl også kunne findes om 25 år.

Da havnen også i fremtiden vil være kommunens og kystens gode rekreative sted, vil det naturligvis også skabe grobund for en række aktiviteter indenfor handel og service. På den måde bidrager havnen også fremover til at skabe gode arbejdspladser.

Fortidens liv og sjæl vil fortsat præge havnen. Ligesom livet på havnen vil være præget af de mange gruppers interesse for et „godt" sted at være, og det ville være svært at forestille sig, at en enkelt gruppe skulle være i stand til at styre udviklingen selvstændigt.

Sletten Havn vil de næste 25 år fortsat være et aktivt sted for mange mennesker, som har lyst og vilje til at sikre en udvikling, der ikke sletter fortidens spor, men også skaber nye oplevelser og rammer for et enestående attraktivt miljø i Danmark.

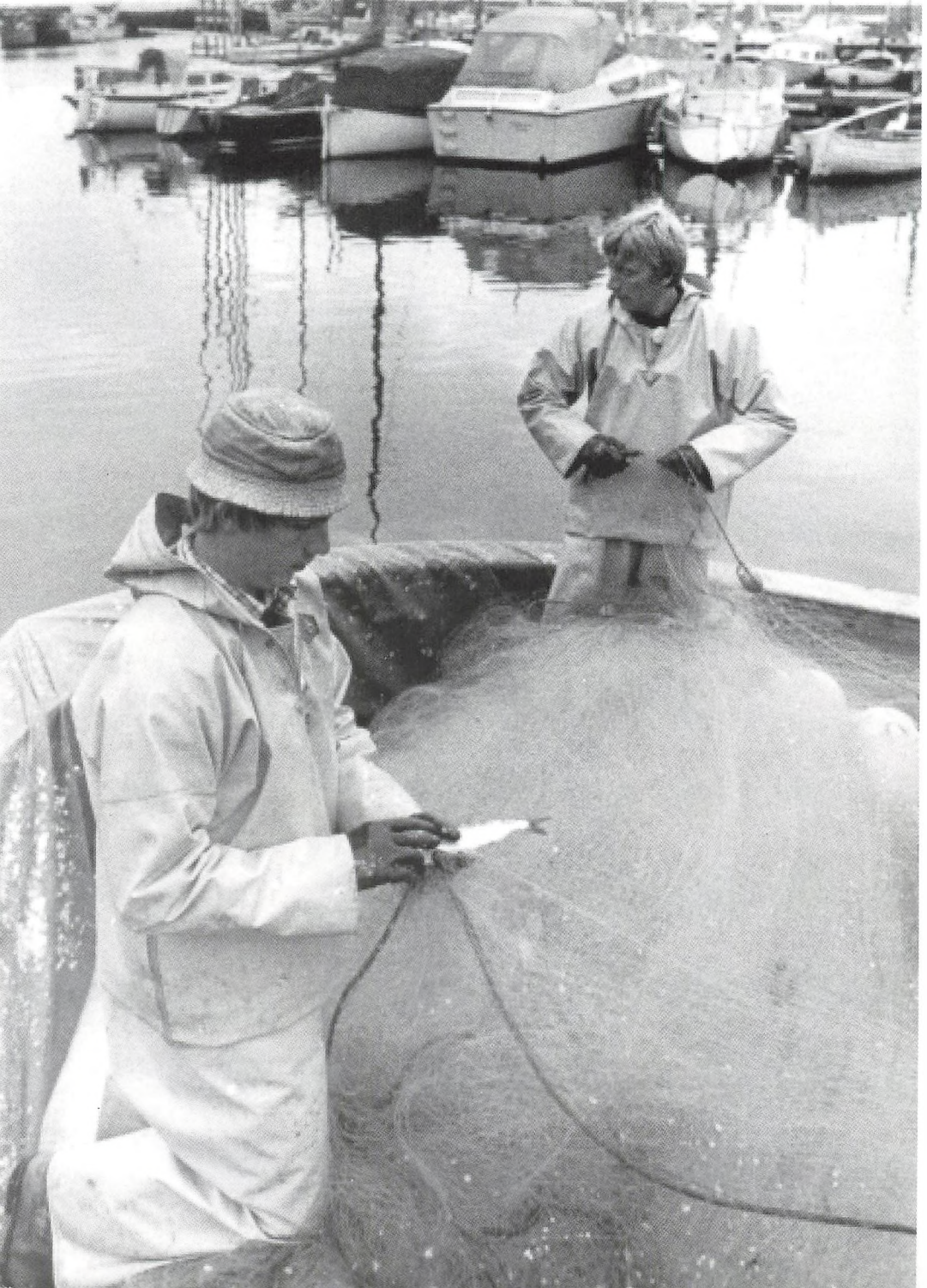

Erhvervsfiskeriet vil også fortsætte i fremtiden, afhængig af den styring, der kommer udefra. Foto: Lokal-Avisen 1979.

2 7 SEP. 2005

Udgivet af:
Fonden Sletten Havn
ved havnens 125 år
august 2004.

Havnehistorie ved:
Niels-Jørgen Pedersen.

Fremtidsvision ved:
Henrik Madsen.

Trykt hos:
Dam & Kjeldsen Grafisk Aps.

Forsidefoto:
Kaj Ulrik Lund 1996.

Omslagets bagside:
udsnit af postkort fra omkring 1960.

Udgået af Frederiksborg Bibliotekerne

Karlebo Kommunes Biblioteker
Nivå Bibliotek 3863983877